c dealiment. facult. Aſphodelon fœminam cognouiſſe uidetur, dum ſcribit, Aſphodeli radicem Scyllæ radici, magnitudine, figura & amaritudine quadantenus ſimilem eſſe. Hæc enim de Dioſcoridis Aſphodelo uerè dici non poſſunt, cuius quidē radix non Scyllæ, ſed Pæoniæ potius ſimilis eſt. Deniq; non eſt ut fœminæ amara, ſed acris. Neq; obſtat quod noſtra Haſtula regia tantā amaritudinē, quantā ei Galenus tribuit, non habeat. Nam neq; ea quam Heſiodus ſuo carmine tantopere celebrauit, tanta prædita fuit amaritudine: aliàs enim citra cocturā multam, cuius tamē ille non meminit, cibo quotidiano idonea eſſe non potuiſſet. Et certè ut Aron non in omnibus regionib. parem acrimoniā obtinet, ita nec Haſtula regia parem amaritudinem omnibus in locis ſortitur. Adeò ut dubium non ſit Heſiodum de noſtra Aſphodelo, quę fœmina eſt, loquutū eſſe. De fęmina autem loquutū eſſe Heſiodū, cōfirmat quod alibi tradat in ſyluis naſci Aſphodelū. Quod certè de ea quam fœminam fecimus, rectè dici poteſt, quando raro alibi quàm in ſyluis naſcatur. Sententiā noſtram firmare uidetur Apuleius ille, qui in libro ſuo de herbis inſcripto, ſeorſim & Aſphodelum, & Haſtulam regiam deſcribit.

FORMA.

Aſphodelus mas. Aſphodelus mas folia habet Porro maiori ſimilia. Caulem leuem in ſummo florem ferentē, Anthericū uocatum. Radices ſublongas, rotundas, glandibus ſimiles,

Fœmina. guſtu acres. Nos marem hac uice habere nō potuimus. Fœmina folia habet oblonga, anguſta, leuiter lenta, Plantagini minori non diſsimilia: caulem leuem, in ſummo non unum, ſed plures flores pingues retrorſum incuruos, plenos puniceis maculis, radicem itidem bulboſam, capillis Allij inſtar multis ſub bulbo enaſcentibus, comatam, guſtuq; glutinoſam.

D LOCVS.

Mas non prouenit in Germania niſi in hortis culta & plantata. Fœmina uero in montibus & ſyluis ſua ſponte ac copioſe naſcitur.

TEMPVS.

Iunio menſe florent.

TEMPERAMENTVM.

Maris radix calida & ſicca eſt. Fœminę folia cum amara nōnihil ſint & acria, itidem calida & ſicca eſſe, quemadmodū etiam radicem, conſtat.

VIRES. EX DIOSCORIDE.

Radices Albuci uim calefaciendi obtinent, urinas & menſes potæ mouent. Lateris doloribus, tuſsibus, cōuulſionibus, ruptionibus, drachmę pondere ex uino potę medentur. Cōmanducata aſtragali menſura uomitiones adiuuat. A ſerpente demorſis datur utiliter trium drachmarū pondere. Illinire autē oportet morſus folijs, radice, & floribus cum uino. Item ulcera ſordida, & depaſcentia. Mammarū quoq; & teſtium inflammationes, tubercula & furunculos, decocta in uini fæce radice: ad recentes autē inflammationes cum polenta. Radicis ſuccus, adiecto uetere uino dulci, myrrha & croco ſimul decoctis, perquam utile fit oculis medicamentū. Ad puru lentas aures per ſe, & cum thure, melle, uino & myrrha tepefactus prodeſt. In contrariam aurem per ſe infuſus dentium dolorē mitigat. Cinis è radice cremata illitus, alopecias capillis explet. Oleum in excauatis radicibus igni decoctum, illitum exulceratis pernionibus, & ambuſtis igni conducit. Dolori aurium inſtillatus auxiliatur. Candidam uitiliginem linteo antea perfrictam in ſole, illita radix emendat. Semen & flores in uino poti, ſcolopendræ & ſcorpionum uenenis egregiè aduerſantur. Aluum quoque deijciunt.

EX GALENO.

Aſphodeli radix utilis eſt, perinde atq; Ari, Aſari & Dracontij. Extergētis ſiquidem &

A dem & diſcutientis facultatis. Vſtæ tamen cinis calidior, &
nuium partium, & ad diſcutiendum potentior efficitur, pr
nat. Ineſt itaq; ei extenuandi facultas, atq; obſtructa demoli
contio. Ideoq; ipſius coliculus arquatis tanquam ſummum

EX PLINIO.

Defectis corporib. & phthiſicis conſtat bulbos eius cum
ſimè mederi, panemq; ex his cum farina ſubactum ſaluberri
contra ſerpentes & ſcorpiones, uel caulem uel ſemen, uel b
bus drachmis: ſubſtrauitq; ſomno contra hos metus. Datur
rina, & contra ſcolopendras terreſtres. Folia quoq; illinuntu
bus ex uino. Bulbi neruis articulisq; cum polenta tuſi illinu
ſis ex aceto lichenas fricare. Item ulceribus putreſcentib. ex
marum quoq; & teſtium inflammationib. Decocti in fæce
ſuppoſito linteolo medentur. Folijs in quocunq; morbo de
tuntur. Item ad tetra tibiarum ulcera, rimasq; corporū quacu
factorū. Succus quoq; ex tuſis expreſſus, aut decoctus, utilis
melle. Idem odorē corporis iucundū affectantibus, cum Iri a
lia etiam ſupradictis medentur, & ſtrumis, panis, ulceribus
no. Cinis è radice alopecias emendat, & rimas pedum. Deco
cus, perniones & ambuſta. Et ad grauitatem aurium infund
in dolore dentium. Prodeſt & urinæ pota modicè radix, & m
loribus. Item ruptis, conuulſis, tuſsibus, drachmæ pondere
uomitiones adiuuat cōmanducata. Semine ſumpto turbatu
& Parotidas in uino decocta radice curauit. Item ſtrumas, ad

B Quidam aiunt, ſi impoſita radice pars eius in fumo ſuſpenda
tur, una cum radice areſcere ſtrumam. Sophocles ad podagr
crudaq; uſus eſt. Ad perniones decoctā ex oleo dedit, & ſuffi
dropicis. Venerem quoq; concitari cum uino & melle peru
tradiderunt. Xenocrates & lichenas & pſoras, radice in aceto
ſi cocta ſit cum hyoſcyamo & pice liquida, alarum quoq; & fe
lum criſpiorē fieri, raſo prius capite, ſi radice ea fricetur. Lapi
cocta atq; pota eximit. Hippocrates ſemen eius ad impetus
mentorū quoq; ulcera ac ſcabiem, radix illita, aut decoctę ſuc

APPENDIX.

Animaduertendū facultates à Dioſcoride & Galeno cōm
Aſphodelo mari conuenire, huius enim radix guſtu acris eſt
cenſentur, hæ partim mari, partim fœminæ debentur. Fœm
glutinoſa & amara ſunt, ulcera glutinandi, ſcabiem, rimasq;
miles ſunt facultates conueniunt, quas periti methodi ſimpli
facilè diſcernent. Experientia etiam quotidiana teſtatur, hui
bus malignis ſalutarem. Quæ autem mari ſint tribuendæ, ex
& guſtu quiuis deprehendere poterit. Nos in tranſcurſu
tentos monere uoluimus, ne indiſcriminatim & p
triq; generi has facultates ineſſe putarent